

Peer: Jefke(n)speer



Vruchtvorm	Kenmerkend kort tolvormige peertje, soms bovenaan zwak verlengd. Vaak licht asymmetrisch.
Vruchtgrootte	Klein : 45 mm à 55 mm hoog, 50 mm tot 60 mm breed. Massa doorgaans tussen 60 g en 90 g.
Schil	Droog en zwak ruw aanvoelend. Grondkleur gelig groen, met tal van groenbruine vlekjes en roest die de grondkleur bij sommige peren nagenoeg volledig bedekken. Concentrisch gestreept rondom kelkholte. Vrij taai maar eetbaar.
Vruchtvlees (geur, smaak)	Zwakke peergeur. Wit, semi-transparant vruchtvlees met groenige accenten onder schil, snel bruin verkleurend. Korrelig rond klokhuis. Krakend, zoetig, sappig en smaakvol.
Steel & kelk	Groenbruine steel met opvallende lenticellen, verdikt, knobbelig en middelmatig lang. Steelholte ondiep en vrij smal. Halfopen tot open kelk in ondiepe, brede kelkholte. Kelkblaadjes kort.

Boomkenmerken	Eenjarige twijgen nagenoeg kaal, bruingroen met relatief weinig, ovale tot streepachtig verlengde bleke lenticellen. Bladeren gemiddeld tot groot, eivormig tot vrij langwerpig. Bovenzijde glanzend groen, onderzijde bleker en fijngemaasd. Bladsteel gemiddeld tot lang, eenkleurig lichtgroen. Goede, windbestendige en vruchtbare hoogstamvariëteit. Ook op kweek goede dracht, maar tussenstam nodig.
Oogsttijdstip	Eerste helft september.
Gebruik / Bewaring	Sympathiek eet- en dessertpeertje, dat mits koeling nog enkele weken na pluk te bewaren is. Wegens beperkt formaat, geschikt als handpeertje voor de allerkleinsten. Veel gebruikt voor inmaak. Nog courant verkrijgbaar bij de fruitboomkwekerij, en ook bij de brede bevolking nog genoegzaam bekend: is vaak het eerste wat bij mensen opkomt als het gaat over oude en bijna vergeten fruitrassen.
Herkomst	<p>Dit ras werd, net als de appel Berglander, op het einde van de 18^{de} eeuw gewonnen in de Proosdij van de Premonstratenzers of 'Witheren' te Ninove en zijn tuinman Jef Thiebaut. De Proosdij in Denderwindeke hing af van de abdij van Vicogne (dep. Somme – Frankrijk). Johannes (Jan) Pameleire was eerst onderpastoor en later pastoor van Denderwindeke, hij zou later de laatste abt van de abdij St. Cornelius en St. Cyprianus (Norbertijnen) van Ninove worden. De 'Jefkespeer' zou bij hem in de tuin van de pastorie ontstaan zijn waar hij samenwerkte met zijn hovenier Jozef Thiebaut.</p> <p>Bij het opheffen van de abdij in 1796 worden de goederen in 1823-1825 verkocht/afgebroken en hiervoor was notaris Jean-François Chaboceau aangesteld. Hij maakte van de gelegenheid gebruik om de peer onder zijn naam te "commercialiseren". (Oost-Vlaamse Zanten – LXXIII 1998 – 2 - Danny Lamarcq en erfgoed Vlaanderen).</p> <p>Fr. Burvenich schrijft daarentegen dat de peer ontstaan is in Pamele-Ledeberg bij een landbouwer, Joseph, een huurder van notaris Chaboceau aan wie hij jaarlijks en mand van deze peren bezorgde. De boom zou ontstaan zijn uit zaad. (Bulletin d'arboriculture, de culture potagère et de floriculture 1878 p 353-356). Dit artikel berust op getuigenissen onder notarissen.</p>
Naamgeving	Verwijzend naar de tuinman die bij de ontdekking en verspreiding van dit ras nauw betrokken was. Tijdens de Franse revolutie werd de peer 'Beurre Chaboceau' herdoopt naar een notaris uit Ninove, maar 'Jefkespeer' of kortweg 'Jefkes' wordt in Vlaanderen duidelijk meer gebruikt.

